

Bove, hvis vi gjøre et saa afgjørende Skridt som det, der er foreslaaet ved Indgivelsen af Adressen. Jeg kan godt indsee alle disse Ting. Men paa den anden Side, da alle Autoriteter dog ikke kunne formaae at forandre Sagen for den, der selvstændigt har tænkt over den og med modent Overlæg har taget sin Beslutning, saa vil det ærede Thing vist ogsaa indsee, at jeg hverken efter de Udtalelser, der hidtil have fundet Sted, kan stemme for den motiverede Dagsorden, eller kan finde det i nogen Maade sandsynligt, at de Udtalelser, som fremdeles maatte komme frem, hvor afgjørende de endog iøvrigt maatte kunne være for Mange, ville kunne formaae mig til Mere, end muligen og i alt Fald at udtrykke min Erbødighed for Thingets højere Indsigt i denne Sag ved at afholde mig fra at stemme.

H. P. Hansen: Da jeg agter at stemme mod den foreslaaede motiverede Dagsorden, ligesom jeg ogsaa, hvis Adressen kommer under Forhandling, vil stemme mod den, skal jeg tillade mig med et Par Ord at omtale, hvorfor jeg stemmer derimod. Jeg skal ikke opholde mig med, at denne Sag allerede fra Begyndelsen, da den blev os forelagt til Bedømmelse, har forekommet mig ogsaa for Formens Side at have meget mod sig; det ligger maaskee ikke mere for. Men hvad der for mig er Hovedsagen, det er, at der kun bliver Spørgsmaal om et Enten-Eller, om enten at give Regjeringsen et Mistillids- eller et Tillidsvotum, og jeg vil ingen af Delene gjøre under de nærværende Forhold. Jeg vil ikke under de nærværende vanskelige Forhold give et Mistillidsvotum til Regjeringen, men jeg kan og vil heller ikke, efterat Regjeringen aldeles ingen Oplysninger har meddeelt Thinget, hvorledes den er kommen hen til det nærværende Standpunkt, under saadanne Omstændigheder give noget Tillidsvotum. Det maa for mig være forbeholdt en kommende Tid, naar Regjeringen træder frem for Rigsdagen med de Forslag, hvortil den efter Kundgjørelsen af 28de Jan. er forpligtet, da at afgive min Mening derom; thi det auser jeg for givet, at Regjeringsen ikke kan bringe disse Forslag til Udførelse, førend den herom har hørt Rigsdagen. Først da — men ogsaa først da — naar jeg seer,

om disse Forslag ere saaledes, at de opfyldte, hvad Danmark og det danske Folk kan vente, først da vil jeg udtale min Mening derom. Det kan være smukt og godt at udtale sine Betyrninger, sine Ønsker, sine Forhaabninger og alt andet, hvad der ellers kan bevæge Menneskene; men det forekommer mig, at vi paa denne Rigsdag have samlet smertelige Erfaringer nok om, hvor lidet derved udrettes, og at vi derfor ikke skulle udsætte os for at hofte nye Støffelser. Jeg mener, at det er bedst at vente, indtil der foreligger Kjendsgjerninger, hvorefter man kan tale og dømme. Jeg skal vist ingenlunde miskjende det Fædrelandsind, som under de Forhandlinger, denne Sag har givet Anledning til, har lagt sig for Dagen; men jeg troer, at i alvorfulde Diebliske er Talen ikke tilstrækkelig; det kommer da an paa at tage en Beslutning, og jeg skal tillade mig at henlede Thingets Opmærksomhed paa, om der da i den foreslaaede motiverede Dagsorden ligger en saadan Beslutning. Jeg skal forøvrigt gjerne vedgaae, at der ogsaa hos mig er en Betyrning for, hvorledes vor Fædrelands Fremtid skal blive afgjort; men det er min Fortrøstning, at om ogsaa det danske Ministerium vil lade sig paavirke af den Reactions Gang, som nu gjør sin Runde i Verden, om ogsaa det ikke vil være stærkt nok til at modstaae fremmede Magters ubesøiede Indblanding i Danmarks indre Anliggender, saa vil Rigsdagen og Folket være stærkt nok til at tilbagevise ethvert Forslag, som vil føre den til et saadant Skridt og en saadan Ordning (Hør! Hør!), og derfor frygter jeg ikke for, at jeg, naar jeg tier i dette Dieblisk, derved skulde svigte det Ansvar, som jeg har paataget mig som Følge af, at jeg er bleven kaldet til denne Plads. — Man har sagt, at man skulde søge at opnaae Enighed med det andet Thing i den Beslutning, som der er taget; men jeg maa tillade mig at spørge, om den motiverede Dagsorden er andet end en Fremgangsmaade til at komme tilbage fra et Adresseforslag, som oprindeligt var stillet, og det forekommer mig da, at enten man kommer tilbage derfra paa den ene eller paa den anden Maade, kan det ikke tillægges nogen stor Betydning. Jeg kan ikke indsee, at man, fordi man ikke kan tiltræde Dagsordenen, ders